

130 LET SDH LOUČEŇ

Vážení spoluobčané, letošní rok je ve znamení význačných výročí. Je tomu tak i u nás. Fotbalisté oslavili krásných 125 let a nezůstal pozadu ani Sbor dobrovolných hasičů, který je o pět let starší a slaví 130. výročí svého vzniku.

V dávných dobách požáry zničily mnoho měst i vesnic. Lidé k hašení ohně používali jen vlastní ruce a vodu z řek, potoků nebo rybníků, kterou řetěz rukou ve vědrech posílal dál směrem k ohni. Leckdy, než se voda k ohni vůbec dostala, bylo již dílo zkázy dokonáno. To vše spolu s různými objevy a vynálezy (např. v roce 1610 hadice) vedlo ke zdokonalování hasební techniky. Byly sestrojeny ruční stříkačky, které mohl obsluhovat i laik.

Ruku v ruce s technikou začaly vznikat i různé návody, nařízení a směrnice, jak při požáru postupovat. Marie Terezie vydala v roce 1751 „Řád k hašení ohně pro města zemská, městečka a dědiny markrabství moravského“ pro pražská města a pro venkov, pro slezské vévodství o rok později. Syn Marie Terezie Josef II. Vydal další požární řády, kde byly uvedeny i povinnosti obyvatel. Požárů však neubývalo a jejich následky byly často katastrofické.

Velký obrat nastal po sestrojení parního stroje. Začaly vznikat hasičí stříkačky, které již vyžadovaly profesionální obsluhu. A s tím souvisí vznik prvních profesionálních placených hasičských sborů ve velkých městech a podnicích. Ovšem nebylo tomu tak v menších městech a vesnicích, kde se nedostávalo finančních prostředků. Zde se začali sdružovat nadšenci z řad obyvatelstva a začaly vznikat první sbory dobrovolných hasičů. První dobrovolnický německý sbor na našem území vznikl v Zákupích v roce 1854 a první český hasičský sbor vznikl ve Velvarech v roce 1864. Na okrese Nymburk byli první v Kamenném Zboží v roce 1873.

Nejinak tomu bylo i u nás na Loučeni. Na zámku vznikl pravděpodobně jeden z nejstarších profesionálních placených sborů z řad zámeckých zaměstnanců. K dispozici měli dvě ruční stříkačky a je tedy možné, že vypomáhali i při požárech mimo zámek.

11.9.1886 však vyhořela na Loučeni vyhlášená hospoda u Pažoutů a tato tragická událost byla zřejmě impulzem pro vznik sboru dobrovolných hasičů. Občané začali diskutovat o nutnosti přistupovat k hašení požárů profesionálně, organizovaně a dle určitého postupu. Dne 8.12.1887 se ve třetí třídě tehdejší loučeňské školy sešlo 40 občanů, kterým pan učitel Václav Stehlík vysvětlil výhody i účel činnosti Sboru dobrovolných hasičů. Dohodli se o jeho založení a všichni přítomní do něho vstoupili. Předsedou se stal stavitel Antonín Cibulka a ve výboru byli: MUDr. Aug. Guth, Rudolf Rakušan, Jan Renč, Fr. Schiffner, Jan Nezdera a Václav Stehlík. Náhradníci: František Pažout, Josef Janda a Josef Suchánek. Přihlásilo se 40 činných a 28 přispívajících členů. Již 10.12. šli zástupci sboru na zámek požádat Huga Thurn-Taxisa o zapůjčení jedné stříkačky. Jednání dopadlo dobře. Avšak pro klíč bylo nutné chodit k zámecké vrchnosti do ústřední knížecí kanceláře. Pouze při župním cvičení byla stříkačka půjčována na několik dní a bývala umístěna v Krajičkově kůlně na staré poště.

Obec ze své pokladny zaplatila nutnou výzbroj i oblečení. Byla zakoupena látka, ze které místní krejčí Čihák a Hladík ušili 40 vycházkových krojů.

První valná hromada se sešla 22.ledna 1888. V té době bylo 33 činných a 26 přispívajících členů. Velitelem byl zvolen Antonín Cibulka a jeho zástupcem Josef Suchánek. **Okresní hejtmanský potvrdil vznik spolku a jeho stanovy dne 10. března 1888.**

Činnost sboru byla bohatá, hasiči zasahovali u požárů v obci, ale i v obcích okolních, pořádali častá cvičení, zúčastňovali se bohoslužeb a pohřbů. Velký problém byl s příprazí ke stříkačce. Občas se stávalo, že hasiči byli připraveni, ale nemohli odjet, protože nesehnali potah ke stroji. Začalo docházet i k potyčkám mezi placenými profesionály ze zámku a dobrovolnými hasiči, jejichž schopnosti, práci a zásluhy u požárů profesionálové přehlíželi. Vrcholem těchto nesvárů bylo sprosté nadávání a napadání dobrovolníků velitelem zámeckých při požáru 21.8.1892.

18.6.1893 při 5. výročí sboru se na Loučeni konal župní sjezd a cvičení, kterého se zúčastnilo 28 sborů se 386 členy. Princ Alexandru T. Taxisovi bylo při této příležitosti uděleno čestné členství. Další léta plynula klidně s menší či větší aktivitou. V r. 1895 se někteří členové účastnili národopisné výstavy v Praze. Roku 1898 sbor uspořádal svůj první hasičský ples. Další významnější akcí byla účast na župním sjezdu ve Všejanech v roce 1903 a téhož roku na Zemském sjezdu v Praze.

V roce 1904 dal Alexandr T. Taxis přistavět u stodoly v horní části obce (nynější sokolovna) kůlnu a ta se na několik desítek let stala přístřeším pro hasičskou stříkačku.

10.7.1906 se konala slavnost k povýšení obce na městys, které se všichni členové sboru zúčastnili v krojích. V roce 1908, kdy SDH slavil 20 let svého vzniku, hrál na plese František Kmoch. Oslav 25. výročí v roce 1913 se účastnilo 13 sborů. Sedm členů obdrželo medaile. Konala se bohoslužba, řečnil pan řídící Chmelík, předávali se medaile a průvodem se šlo z parku na cvičiště, kde cvičili jak muži, tak i ženy a dorost. Odpoledne byl koncert v zahradě hostince u Muzikantů a večer věneček.

V době první světové války v letech 1914-1918 bylo několik členů zmobilizováno. Činnost byla značně utlumena a spolek byl udržován jen formálně. V té době vznikaly ochranné sbory, které činily sbírky pro pozůstalé ženy, jejichž muži byli povoláni do vojenské služby. Příspěvky se měly posílat župě, která je měla rozdělovat, ale s tím někteří členové nesouhlasili a vybrané peníze raději dávali rovnou ženám z obce, které znali a věděli, že je nutné potřebují.

V roce 1921 se konalo veřejné cvičení na počest 33 letého členství a činnosti Josefa Cengra, kde cvičili muži, ženy, dorost i děti. V roce 1924 daroval A. Taxis zbrojnicí u sokolovny a jednalo se o zmotorizování stříkačky, avšak pro

velké náklady od toho bylo upuštěno. Hasiči se dočkali až o čtyři roky později v roce 1928 v době 40. výročí sboru, kdy byla zakoupena nová motorová stříkačka od firmy Ebert v Praze. K jejímu slavnostnímu předání došlo v roce 1929. V sadech „Pod ořechy“ se konal koncert, kde účinkovalo 22 hudebníků. A. Taxis při této příležitosti daroval sboru 5 000 Kč na předvozku ke stříkačce, který zhotovili členové Zita a Moucha.

V roce 1930 byla v dolní obci u Mlýnského rybníka postavena nová zbrojnice na tuto novou stříkačku. Stará ruční stříkačka zůstala ve zbrojnici u sokolovny. Na župním sjezdu 12.6.1932 byli jmenováni čestnými členy Alexander Thurn Taxis a starosta obce Jedlička Václav. Sjezd se konal pod kaštany. Pro nedostatek vody v horní části obce se od roku 1932 uvažovalo o podzemním potrubí vedeném od Mlýnského rybníka, nakonec z toho sešlo. Až v padesátých letech se o tom vedla diskuse znovu, tehdy byla voda z rybníka hnána hadicemi po povrchu na kluziště u sokolovny. Nakonec se nedostatek vody k hašení vyřešil až koncem sedmdesátých let namontováním požárních hydrantů na hlavní potrubí nového vodovodu.

S novou stříkačkou se loučenští hasiči vyznamenali hlavně v roce 1934, kdy v Charvátcích vyhořelo 12 obytných domů a oni přijeli k ohni jako druzí. Stříkačka pracovala nepřetržitě 5 hodin a celou noc byla v pohotovosti. Dále při požáru na Patříně v roce 1937, kdy vyhořely 4 domy a stodola, přispěchali loučeňští na pomoc jako první z 10 sborů.

Z let 1940-55 se nedochovaly písemné záznamy. Pouze ze vzpomínek starších členů je známo, že v období druhé světové války se činnost sboru omezovala jen na údržbu zařízení a na nařizené požární služby po obci a hlavně v kině, při divadle a akcích v sokolovně. Celá řada loučeňských občanů byla internována v německých koncentračních táborech, kde z členů sboru byli umučeni Josef Grus a Jaroslav Římal. 5. května 1945 po vyhlášení mobilizace na Loučeni konali členové sboru strážní službu po obci a v muničním skladu u Jiváku. Při této službě byl 6.května 1945 u Malého zámku zastřelen trestní výpravou SS František Škop. Josef Malík a Václav Volf byli odvedeni do Milovic odkud se 8.5. vrátili spolu s 42 uvězněnými na Božím Daři v milovickém německém táboře.

V roce 1948 byla opravena požární nádrž Mlýnského rybníka a definitivní úprava její hráze vybetonováním byla provedena v roce 1968. Po roce 1953 byla Loučeni přidělena nová stříkačka a v roce 1955 starší nákladní auto „Steier“, které nebylo možné využít pro neúměrně velkou spotřebu pohonných hmot 1 litr na 1 km. Proto bylo v roce 1966 vyměněno za starší Tatra T 805.

V letech 1955-56 bylo založeno třináctičlenné družstvo žen, ale jeho činnost záhy zanikla. V roce 1963 zde vzniklo po vzoru Patřína desetičlenné družstvo žáků. V té době měla naše organizace 88 členů. V roce 1964 se slavilo 100. výročí vzniku hasičstva v Čechách. Došlo ke sloučení obcí Loučeně a Patřína a započala úzká spolupráce sboru Loučeň a Patřín. Později se přidali i Studce. Pořádala se společná cvičení, schůze, plesy, konec masopustu a zájezdy autobusem. V roce 1967 byla v JZD utvořena závodní jednotka požární ochrany. V roce 1978 v době 90. narozenin měl sbor 30 aktivních členů a 13 čestných. Hasiči pořádali spoustu akcí a přednášek pro veřejnost, kontrolovali ve všech domech závady, které by mohly být příčinou požáru- komíny, komínová dvířka, garáže. Pomáhali v zemědělství, při brigádách v obci, sbírali kovový šrot atd. Z dochovaných zápisů ze schůzí je patrné, že se řadu let snažili o spolupráci s MNV, který o činnost hasičů neprojevoval velký zájem. Několik let bojovali za výstavbu nové požární zbrojnice, neboť ta stará u Mlýnského rybníka byla příliš malá na novou techniku, kterou bylo třeba v ní umístit. Teprve v roce 1983 byly jejich prosby vyslyšeny a začalo se konečně se stavbou nové požární zbrojnice vedle bývalé budovy MNV (budova současné pošty). Na tomto prostranství se nejprve musel zbourat sklad, domek, stodola a stavět se začalo na bývalé skládce. Hasiči měli sice vyhlédnuté jiné místo, ale museli se podřídit MNV, který už měl schválenou projektovou dokumentaci zde. Stavba probíhala svépomocí občanů Loučeně včetně hasičů.

Čas plynul, měnili se vlády, režimy. Nakupovala se nová technika, výzbroj i výstroj. Uhasila se spousta požárů. Při schůzích se vyměnilo mnoho různých názorů. Starší členové odcházeli a přicházeli noví. Jejich poslání však zůstává stále stejné. V duchu hesla zaznamenaného v knize zápisů z roku 1906: „Bližním k ochraně, vlasti k obraně.“ Jsou to lidé ochotní dobrovolně pomáhat druhým lidem. Nastavit vlastní život za záchranu života jiného.

V dnešní době mají hasiči k dispozici modernější techniku. V našem městysi funguje akceschopná jednotka požární ochrany (JPO III), která vyjíždí k různým zásahům u požárů vzniklých v lese, v domech, pomáhá při vyprošťování, při odstraňování padlých stromů při vichřicích, v zatopených oblastech při povodních. Jejich hlavní činností je ochrana života a zdraví obyvatel a majetku před požárem a poskytovat účinnou pomoc při mimořádných událostech, které ohrožují život nebo zdraví člověka, majetek nebo životní prostředí, a které vyžadují provedení záchranných akcí.

Naše SDH má v současnosti 35 aktivních členů a 10 přispívajících. Z toho je 11 mladých hasičů. Družstvo dětí bylo znovuzaloženo v roce 2003. Naše činnost je pestrá. Pořádáme dětský maskarní bál, soutěž Loučeňský střelec, zimní pochod okolím Loučeně, jezdíme na soutěže mladých hasičů, organizujeme víkendový autobusový zájezd po krásách naší vlasti, sbíráme starý papír a železo, jezdíme na hory i na vodu, pomáháme při úklidu pomníku, pomohli jsme uklízet cyklostezku, chlapi pomáhali při povodních. Kromě toho se účastníme různých školení, skládáme zkoušky, sledujeme změny zákonů a směrnic.

Na závěr patří velký dík všem aktivním členům, jak těm současným, tak i těm minulým, za jejich čas dobrovolně věnovaný činnosti našeho sboru. I za to, že dokáží přiložit ruku k dílu a vlastnoručně vyrobit třeba překážky na štafety nebo nástřikové stěny jen za „pěkně děkuju.“ Všem rozhodčím, kteří náš sbor zastupovali na všemožných soutěžích, vzdělávali se pro tuto aktivitu, připravovali nám tratě, aby vše probíhalo hladce a pokud možno bez vážnějších úrazů. Úřadu městyse Loučeň za podporu našeho sboru. Ostatním spolkům za občasnou spolupráci. Všem rodičům mladých hasičů, kteří své rodinné akce organizovali v souladu s akcemi hasičskými a pomáhali, když bylo třeba. A všem ostatním lidičkám z městyse, kteří nás podporují třeba sběrem starého papíru, jedou s námi na výlet ať už jako cestující nebo řidič autobusu, zamávají nám a usmějí se na nás, když nás potkají na ulici. Mohli bychom uvést spoustu a spoustu jmen, ale záměrně je neuvádíme, protože by se mohlo lehce stát, že na někoho zapomeneme a to bychom vážně neradi.

Letos v srpnu oslavíme 130 let naší činnosti. Kdo má zájem můžete se přijít podívat. Oslavy se budou konat 25.8.2018 od 13:00 hodin společně s 8. ročníkem soutěže Loučenský střelec na hřišti u zámku. Můžete si prohlédnout naši starou památeční techniku, i novou techniku, k nahlédnutí budou staré knihy zápisů, kroniky mladých hasičů, staré i nové fotografie. Bude se soutěžit a k dispozici bude i něco k zakousnutí a uhašení žízně. Na každého z vás se těší členové SDH Loučeň.

